

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา
Development of Teachers and Educational Personnel
in the Use of Digital Technology for School
Information Management

เจษฎา ทองเสถียรกิจ¹, ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน², พงศ์กร จันทรา³

Jetsada Thongsathiankit¹, Chattip Suwannachin², Pongkorn Chantara³

Received: September 24, 2023; Revised: October 5, 2023; Accepted: June 10, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษาและประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาจำนวน 20 คน โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตารางวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบประเมินโครงการ และแบบประเมินผลการพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า สารสนเทศของแต่ละกลุ่มงานในสถานศึกษามีจำนวนมาก และมีการจัดเก็บสารสนเทศหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ Word, Excel, PDF และเอกสารประเภทกระดาษ ผลการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูและบุคลากร

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น; Education Faculty; Far Eastern University; E-mail: year.jetsada@gmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น; Education Faculty; Far Eastern University; E-mail: chattip.sc@feu.edu

³ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น; Education Faculty; Far Eastern University; E-mail: pongkorn@feu.edu

ทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่า ผลการประเมินโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 ส่วนผลการประเมินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยผู้บังคับบัญชาและผู้เข้ารับการอบรม อยู่ในระดับปฏิบัติได้ดี ค่าเฉลี่ย 2.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

คำสำคัญ: เทคโนโลยีดิจิทัล, การจัดการสารสนเทศ, การพัฒนาครู

Abstract

This study aimed to study and analyze the information of the educational institution and evaluate the outcomes of the development of teachers and educational personnel in using digital technology for school information management. The target group consisted of 20 teachers and educational personnel. The research instruments included a school information analysis table, a workshop project for developing teachers and educational personnel, a project evaluation form, and an evaluation of development outcomes. Data analysis was conducted by calculating the mean and standard deviation.

The research findings were as follows analysis of school information revealed that each department within the educational institution had a substantial amount of information stored in various formats, including Word, Excel, PDF, and paper documents the implementation of the workshop project, the evaluation results are the most appropriate and the evaluation of the workshop project to develop teachers and educational personnel in the use of digital technology for school information management found that the trainees were able to use digital technology for managing their own information at a good level of practice.

Keywords: digital technology, information management, development of teachers

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของคนเรามากยิ่งขึ้น จนกลายเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตของคนเกือบทุกระดับ โดยทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความสะดวกสบายยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในสังคม เกิดการกระจายโอกาสทางด้านต่างๆ และยังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาอย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีการวางนโยบายให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วยเช่นกัน ดังนั้น การจัดการศึกษาในสถานศึกษาต้องจัดให้สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพซึ่งความสำคัญอันดับแรก คือ ต้องพัฒนาครูผู้สอนโดยการนำเทคโนโลยีมาช่วยแบ่งเบาภาระงานด้านอื่น ๆ ก็ทำให้ครูมีเวลา กับการจัดการเรียนรู่มากขึ้นและที่สำคัญครูจะต้องมีทักษะมีความรู้ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีนั้น ๆ เมื่อครูมีทักษะและคุ้นเคยกับเทคโนโลยีอย่างหนึ่งส่งผลให้ครูสามารถปรับ ประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีอื่น ๆ ในขับเคลื่อนระบบการศึกษาให้เปลี่ยนแปลงอย่างประสิทธิภาพและ คุณภาพสามารถทำให้ภาพรวมของการปฏิบัติการศึกษาประสบผลสำเร็จ อันจะนำพาประเทศไปสู่ จุดมุ่งหมาย (ดวงกมล กิ่งจำปา, 2555)

ดังนั้น การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาครู และบุคลากรให้มีทักษะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการสารสนเทศที่ตนเองรับผิดชอบ ให้มีความเป็น ระเบียบ การเข้าถึงของข้อมูลสารสนเทศนั้น ๆ ความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดเครื่องมือของกูเกิลแอฟพลีเคชั่นในการบริหารจัดการ สารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการ ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการสารสนเทศและวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษา
2. เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา
3. เพื่อประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาและนำขั้นตอนการบริหารจัดการสมัยใหม่ POLC มาประยุกต์ร่วมกับหลักการบริหารระบบคุณภาพ วงจรเดมมิง (PDCA) ใช้ในการดำเนินการส่งเสริมพัฒนาบุคลากร ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และสรุปประเด็นที่จะพัฒนาสถานศึกษา
2. ศึกษาวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสนักแพง จังหวัดเชียงใหม่
3. การวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสนักแพง จังหวัดเชียงใหม่ และออกแบบรูปแบบแผนการพัฒนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความเหมาะสมที่ใช้ในการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยศึกษาข้อมูลความสามารถเกี่ยวกับ Google Application ได้แก่ Google Drive Google Sheet และ Looker Studio เพราะว่า ด้วยความสามารถของ Google Application ที่สามารถจัดเก็บไฟล์เอกสารและแชร์เอกสารออนไลน์สามารถทำงานในรูปแบบออนไลน์ได้ เหมาะสมในด้านการบริหารจัดการภายในองค์กร และที่สำคัญคือใช้บริการฟรี ผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ได้ทางโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ และสมาร์ตโฟน โดยเลือกชุดเครื่องมือของ Google Application

ขั้นที่ 2 การจัดการองค์กร (Organizing)

1. กำหนดรูปแบบกิจกรรมในการเตรียมการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนการทำงานของทุกภาคส่วนให้สอดคล้อง ราบรื่น และไม่ทับซ้อนกัน โดยใช้รูปแบบการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. จัดทำร่างโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลด้วยชุดเครื่องมือ Google Application ได้แก่ 1) การจัดเก็บสารสนเทศด้วย Google Drive 2) การสร้างตารางจัดเก็บสารสนเทศด้วย Google Sheet และ 3) การสร้างรายงานนำเสนอข้อมูลด้วย Looker studio ในการบริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาทั้ง 4 กลุ่มงาน เพื่อส่งเสริมพัฒนาความสามารถและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการสารสนเทศของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาได้ใช้หลักการบริหารระบบคุณภาพ ตามแนวคิดและหลักการของการพัฒนาองค์กร(Organization Development) คือ วงจรเดมมิง(PDCA)

ขั้นที่ 3 การนำ (Leading)

การดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา ผู้ศึกษาดำเนิน ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มงานบุคคล เพื่อกำหนดวัน เวลา ในการจัดอบรม

2. แจ้งบุคลากรครู ผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับรายละเอียดของการอบรม เพื่อบันทึกหมาย วัน เวลา และสถานที่

3. จัดทำเอกสารประกอบการอบรม และเตรียมอุปกรณ์ในการทำกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ

4. อบรมให้ความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. จัดกิจกรรมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ได้ลงมือทำปฏิบัติ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสารสนเทศที่รับผิดชอบ

ขั้นที่ 4 การควบคุม (Controlling)

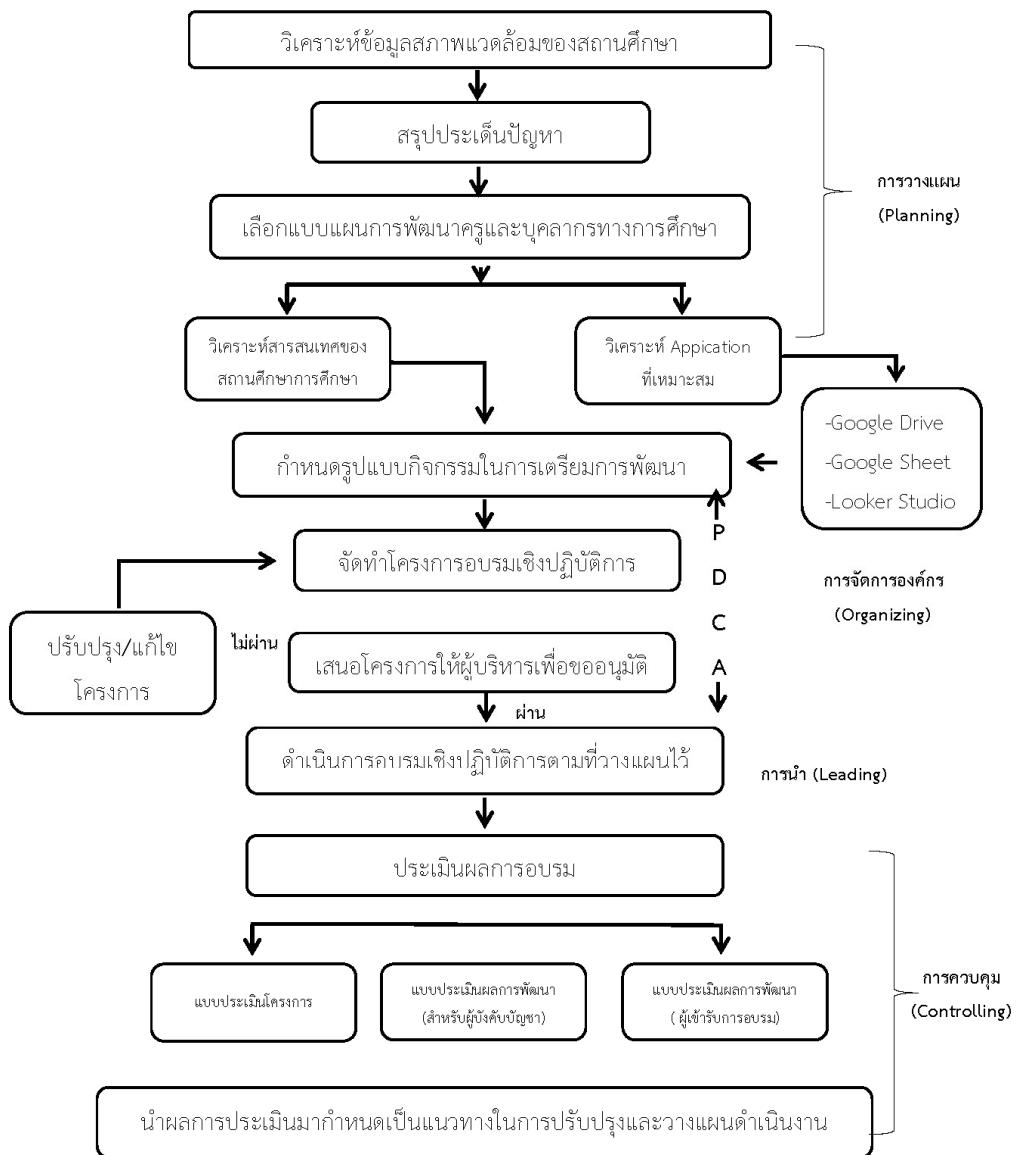
1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมอบรม โดยประเมินผลโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” หลังจากดำเนินการจัดโครงการ ดังนี้

1.1 ภายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ผู้ศึกษาได้ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบประเมิน โดยใช้แบบประเมินโครงการ ประเมินการดำเนินโครงการ

1.2 ภายหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละกลุ่มงานนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปใช้ในการจัดการสารสนเทศของตนเอง ในระยะเวลา 14 วัน ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสารสนเทศ โดยใช้แบบประเมินผลการพัฒนา สำหรับผู้บังคับบัญชาและผู้เข้ารับการอบรม

2. สรุปผลการดำเนินงานจากการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำผลการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงผลการดำเนินงานในครั้งต่อไป

จากขั้นตอนการดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้ขั้นตอนการบริหารจัดการสมัยใหม่ POLC ร่วมกับหลักการของการพัฒนาองค์กร(Organization Development) วงจรเดมมิ่ง (PDCA) เพื่อใช้วางแผน ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการสมัยใหม่ POLC ดังกล่าวข้างต้นนั้น จึงสรุปเป็นแผนผังกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ดังภาพ

ภาพที่ 1 แสดงกระบวนการกระบวนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยใช้การบริหารจัดการสมัยใหม่ POLC

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง

คำถามการศึกษา ข้อที่ 1 สารสนเทศของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาทเป็นอย่างไร

เป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการแก้ไขปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคำถามการศึกษาข้อที่ 1 คือ ตารางวิเคราะห์งานสารสนเทศของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสาร หลักการ ภาระงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบของตารางวิเคราะห์สารสนเทศ
2. นำข้อมูล เอกสาร รายละเอียดที่ได้จากการศึกษาข้อที่ 1 มาทำการสร้างตารางวิเคราะห์งานสารสนเทศของสถานศึกษา โดยแบ่งตามภาระงานต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้ 4 กลุ่มงานหลัก ได้แก่ 1) กลุ่มงานบริหารวิชาการ 2) กลุ่มงานบริหารบุคคล 3) กลุ่มงานบริหารงบประมาณ และ 4) กลุ่มงานบริหารงานทั่วไป
3. นำตารางวิเคราะห์งานสารสนเทศของสถานศึกษา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข
4. จัดทำตารางวิเคราะห์งานสารสนเทศของสถานศึกษาเป็นฉบับจริง

การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการแก้ไขปัญหา

ผู้ศึกษานำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาโดยใช้ตารางวิเคราะห์งานสารสนเทศของสถานศึกษา มากำหนดเป็นแนวทางเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยจำแนกตามประเภทของไฟล์งาน ดังนี้ Word, PDF, Excel กระดาษ

คำถามการศึกษา ข้อที่ 2 โครงการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้าง ควรเป็นอย่างไร

เป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการแก้ไขปัญหา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคำถามการศึกษาข้อที่ 2 แบบประเมินโครงการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ผู้ศึกษามีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการ การสร้างเครื่องมือเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบประเมินโครงการของโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท
2. สร้างแบบประเมินโครงการ และนำแบบประเมินโครงการเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ความถูกต้องและเหมาะสมของแบบประเมินโครงการ
3. ทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพาร์อีสเทอร์น เพื่อขอความอนุเคราะห์หนังสือขอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)
4. ผู้ศึกษานำแบบประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Object Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้อง

หรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา โดยพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมต่อไป

5. นำแบบประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาทที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเขียนเป็นฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบข้อมูลของแบบประเมินโครงการ โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแบบประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท โดยแบ่งระดับการประเมิน

คำถามการศึกษาข้อที่ 3 ผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาทเป็นอย่างไร

เป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในตรวจสอบการแก้ไขปัญหา

1. แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท

2. แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท

โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท

1.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาและแนวทางการสร้างแบบประเมิน

1.2 ศึกษาขั้นตอนวิธีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา

1.3 สร้างแบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา

1.4 นำแบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยตรวจสอบและพิจารณาประเด็นการประเมินนั้นว่ามีความสอดคล้องกับการประเมินพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เข้ารับการอบรม

1.5 ทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น เพื่อขอความอนุเคราะห์หนังสือขอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือ (IOC)

1.6 แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล และผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษา เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Object Congruence : IOC) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่ามีความสอดคล้องหรือไม่ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67– 1.00 และปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำเพิ่มเติมต่อไป

1.7 ผู้ศึกษานำแบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการ

สารสนเทศของสถานศึกษา ที่ปรับปรุงแล้วมาจัดทำให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายหลังเสร็จสิ้นการอบรมต่อไป

การวิเคราะห์ผลการตรวจสอบ

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินโครงการ ของโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาหลังเสร็จสิ้นการอบรมเชิงปฏิบัติการ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2566 คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจสอบพบว่ามีคุณสมบัติสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงได้นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้บังคับบัญชา) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเสร็จสิ้น 14 วัน เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจสอบพบว่ามีคุณสมบัติสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงได้นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบประเมินผลการพัฒนา (สำหรับผู้เข้ารับการอบรม) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา หลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเสร็จสิ้น 14 วัน เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2566 คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจสอบพบว่ามีคุณสมบัติสมบูรณ์ทุกฉบับ จึงได้นำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ผลการประเมินของแบบประเมินผลการพัฒนา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการเสร็จสิ้น โดยผู้เข้ารับการอบรมในระดับการปฏิบัติการใช้ การต่อยอด หลังจากผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแล้วเป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์ โดยแบ่งการวิเคราะห์การประเมินผลการพัฒนาออกเป็น 2 รูปแบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบหาจุดอ่อนและความสัมพันธ์ของผลการพัฒนา และการนำผลการพัฒนาไปใช้ประกอบการบริหารจัดการต่อไป

จากการดำเนินการศึกษาการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา ของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาธ ผู้ศึกษาได้นำหลักการจัดการสมัยใหม่ POLC ควบคู่กับกระบวนการพัฒนาคุณภาพ PDCA มาเป็นแนวทางในการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผลการพัฒนาการใช้ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามานำเสนอไว้ในบทถัดไป

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์สารสนเทศของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาธ

การวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษาทั้งหมด 4 กลุ่มงาน พบว่า สารสนเทศของแต่ละกลุ่มงานในสถานศึกษามีจำนวนมาก และมีการจัดเก็บสารสนเทศไม่เป็นระเบียบในหลายรูปแบบ ได้แก่ Word, Excel, PDF, รูปเล่ม เป็นต้น โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้รับผิดชอบงานในแต่ละงานได้จัดทำเอกสารงานที่ตนเองรับผิดชอบและจัดเก็บในรูปแบบเอกสารและไฟล์งานไว้ที่ตนเอง มีระบบจัดเก็บสารสนเทศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้น และการได้มาซึ่งสารสนเทศเหล่านั้น ต้องใช้เวลาในการค้นหาสารสนเทศดังกล่าวมาก ทำให้เสียเวลาในการทำงานของบุคลากร ส่งผลให้เกิดการสูญหายของเอกสาร ไฟล์งานเสียหาย เนื่องจากคอมพิวเตอร์เสีย และการรวบรวมเอกสารที่มีความล่าช้า ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ควรเกิดก็ลดลงตามไปด้วย

ตอนที่ 2 ผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา”

ตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา”

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านบริบทของโครงการ	4.8	0.38	มากที่สุด
2. ด้านการดำเนินงานโครงการ	4.73	0.33	มากที่สุด

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
3. ด้านผลผลิตและการนำความรู้ไปใช้	4.28	0.29	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.61	0.33	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” หลังเสร็จสิ้นการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในภาพรวมพบว่า ผลการประเมินโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้านแล้วพบว่า ด้านที่ 1 ด้านบริบทของโครงการ มีความเหมาะสมมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 รองลงมาคือ ด้านที่ 2 ด้านการดำเนินงานโครงการ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 และด้านที่ 3 ด้านผลผลิตและการนำความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ตามลำดับ โครงการสามารถจัดฝึกอบรมได้

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการสารสนเทศของสถานศึกษา

การจัดฝึกอบรมตามโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาความสามารถของ Google Application สำหรับการบริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยแบ่งหัวข้อการอบรมออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) การใช้ Google Drive ในการจัดเก็บสารสนเทศ การแบ่งปัน (Share) ไฟล์เอกสารร่วมกัน 2) การใช้ Google Sheet ในการสร้างสเปรตชีต การแปลงไฟล์ Excel เป็น Google Sheet การประมวลผลข้อมูลโดยใช้ฟังก์ชันบน Google Sheet และ 3) การใช้ Looker Studio ในการนำเสนอสารสนเทศและการนำเสนอสารสนเทศ โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

ตอนที่ 3.1 ผลการประเมินการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยผู้บังคับบัญชา

ตารางที่ 2 ผลการประเมินหลังการพัฒนา โดยผู้บังคับบัญชา

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเข้าใช้งาน Google Drive	2.09	0.41	ปฏิบัติได้
2. การเข้าใช้งาน Google Sheet	2.08	0.41	ปฏิบัติได้
3. การเข้าใช้งาน Looker Studio	2.00	0.35	ปฏิบัติได้
ค่าเฉลี่ยรวม	2.05	0.38	ปฏิบัติได้

จากตารางที่ 2 ผลการประเมินผลการพัฒนาโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” โดยผู้บังคับบัญชา พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของตนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติได้ดี มีค่าเฉลี่ย 2.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละหัวข้อการอบรมแล้วพบว่า หัวข้อที่ 1 การเข้าใช้งาน Google Drive ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 รองลงมาคือ หัวข้อที่ 2 การเข้าใช้งาน Google Sheet ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 และหัวข้อที่ 3 การเข้าใช้งาน Looker Studio ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.35 ตามลำดับ

ตอนที่ 3.2 ผลการประเมินการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการสารสนเทศของสถานศึกษา โดยผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 3 ผลการประเมินหลังการพัฒนา โดยผู้เข้ารับการอบรม

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. การเข้าใช้งาน Google Drive	2.06	0.33	ปฏิบัติได้
2. การเข้าใช้งาน Google Sheet	2.03	0.31	ปฏิบัติได้
3. การเข้าใช้งาน Looker Studio	1.96	0.29	ปฏิบัติได้
ค่าเฉลี่ยรวม	2.01	0.31	ปฏิบัติได้

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินผลการพัฒนาโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” โดยผู้เข้ารับการอบรม พบว่า โดยรวมผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของตนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติได้ มีค่าเฉลี่ย 2.01 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละหัวข้อการอบรมแล้วพบว่า หัวข้อที่ 1 การเข้าใช้งาน Google Drive ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติได้มากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.33 รองลงมาคือ หัวข้อที่ 2 การเข้าใช้งาน Google Sheet ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.31 และหัวข้อที่ 3 การเข้าใช้งาน Looker Studio ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.29 ตามลำดับ

อภิปรายผลและสรุปผล

ประเด็นที่หนึ่ง การวิเคราะห์สารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากร ประสาท อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาที่ยังไม่เป็นระเบียบ ไม่มีขั้นตอน กระจัดกระจายไม่เป็นหมวดหมู่ บางครั้งไฟล์งานบางงานก็สูญหายไปบ้าง การเรียกใช้งานหรือเข้าถึงไฟล์งานเหล่านั้นค่อนข้างช้าและใช้เวลานานในการค้นหา ติดตาม และการจัดเก็บสารสนเทศของแต่ละกลุ่มงานในสถานศึกษา มีการจัดเก็บในหลายรูปแบบ ได้แก่ Word, Excel, PDF, รูปเล่ม ซึ่งครูและบุคลากรทางการศึกษาที่รับผิดชอบงานในแต่ละงานมีสารสนเทศที่ตนเองรับผิดชอบและจัดเก็บในรูปแบบรูปเล่มและไฟล์ต่าง ๆ ไว้ที่ตนเอง โดยใช้ความรู้ความสามารถของตนเองในการบริหารจัดการสารสนเทศเหล่านั้น ส่งผลให้บางช่วงเวลาที่ต้อง

ปรับเปลี่ยนงานสารสนเทศเหล่านั้นก็อาจสูญหายหรือกระจายไปตามครูและบุคลากรที่ปรับเปลี่ยนสายงาน รวมไปถึงการสูญหายของสารสนเทศหรือไฟล์งานเสียหาย เนื่องจากความขัดข้องอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ชำรุดเสียหายโดยที่ไม่ได้มีการสำรองข้อมูลไว้ ซึ่งส่งผลต่อการเรียกใช้ข้อมูล หรือสารสนเทศทำได้ไม่สะดวก ลำช้า และไม่เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้อาจเพราะว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และนำเทคโนโลยีไปใช้ในบริหารจัดการภาระงานของตนเองในระดับน้อย และสืบเนื่องด้วยปัจจุบันมีนโยบายด้านการศึกษาหลาย ๆ ด้านได้เกิดขึ้น เช่น คืบครุให้ห้องเรียน คืบผู้บริหารให้โรงเรียน ลดการอบรมสัมมนาที่ดึงครูออกนอกห้องเรียน ส่งผลให้โอกาสที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการภาระงานนอกเหนือจากการสอนลดลงตามไปด้วย จึงทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความเข้าใจในเรื่องการจัดระบบสารสนเทศ รวมถึงการจัดเก็บสารสนเทศที่ไม่เป็นหมวดหมู่ รวมทั้งข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่ไม่สามารถนำมาจัดการได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิตพงศ์ ท้าวทุมมา ยงยุทธ ยะบุญธง และธารณ์ ทองเอก (2560) ได้ศึกษาถึงการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนช่องฟ้าซินเชิงวณิชบำรุง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การกำหนดแหล่งข้อมูลในด้านการรวบรวมข้อมูลของมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาไว้ไม่ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นระบบ ยังเก็บข้อมูลแบบเดิม คือ จัดทำแฟ้มซึ่งเอกสารส่วนใหญ่เป็นกระดาษ และรูปภาพ ที่จะต้องจัดทำทุกปีการศึกษา และต้องเก็บไว้เพื่อใช้ในปีการศึกษาต่อไป ทำให้ขาด ความทันสมัย ความคล่องตัว ความถูกต้องและแม่นยำ และมีปัญหาในการกำหนดครูผู้รับผิดชอบที่ไม่ชัดเจน ครูผู้รับผิดชอบขาดความเข้าใจในเรื่องการจัดระบบสารสนเทศ รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลที่ไม่เป็นหมวดหมู่ อีกทั้งข้อมูลที่มีไม่สามารถนำมาเชื่อมโยงได้ทั้งระบบ และไม่มีเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูล และงานวิจัยของ ยุทธนา วงศ์ใหญ่ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรยังขาดประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สิ่งที่เป็นที่ที่จะต้องได้รับการส่งเสริม พัฒนาทักษะต่างๆ โดยเฉพาะทักษะ ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดังนั้น ครูและบุคลากรทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม พัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี

ดิจิทัล ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่สำคัญเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารจัดการสารสนเทศในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สอง การจัดทำและดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา” ของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งผลการประเมินโครงการหลังการดำเนินการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ แล้วให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบประเมินโครงการ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินโครงการครั้งนี้ เป็นการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ได้ลงมือปฏิบัติในรูปแบบการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) โดยใช้ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป และสอดคล้องกับความต้องการของครูผู้สอนที่มีความต้องการพัฒนาตนเองในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอยู่แล้ว จึงสอดคล้องกับวรวิทย์ อุตสม (2563, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนาครูจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในบริบทของสังคม และการเปลี่ยนแปลงบริบทในองค์การด้วย นั่นคือ หากต้องการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนให้มีลักษณะเช่นไร ก็ต้องพัฒนาครูให้มีลักษณะเช่นนั้น ครูควรได้รับการพัฒนาเพื่อปรับตัวและเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรม และสอดคล้องกับวินัย ดอนโคตรจันทร์ (2542, หน้า 19) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการทำให้บุคคลได้รับความรู้ ความสามารถ ความชำนาญมากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน ทำให้หน่วยงานได้รับผลจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้แล้วผู้ศึกษาได้นำหลักการบริหารสมัยใหม่ POLC ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษา ควบคู่กับหลักการของการพัฒนาองค์กร (Organization Development) วงจรเดมมิง (PDCA) เพื่อใช้วางแผน ตรวจสอบ แก้ไขปัญหาในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการสมัยใหม่ POLC โดยศึกษาวางแผน สำรวจความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยวิเคราะห์โครงสร้างการบริหารสารสนเทศของสถานศึกษา และนำมาข้อมูลมาจัดทำโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กล่าวว่า ภารกิจในการบริหารข้อมูลและสารสนเทศจะต้องจัดให้มีการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ การกำหนด

ข้อมูลและสารสนเทศที่ต้องการ แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลและผู้รับผิดชอบ และพินิล โชติธนา อธิวัฒน์ (2560) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้ ควรประชุมชี้แจง คณะครูและบุคลากรให้เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรมีการอบรมคณะครู และบุคลากรเกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และควรมีผู้รับผิดชอบโดยตรงในการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้

ประเด็นที่สาม การประเมินผลการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านบ่อสร้างนรากรประสาท อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งผลการประเมินการพัฒนากออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการประเมินการพัฒนากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของ สถานศึกษา โดยผู้บังคับบัญชา พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับการจัดการสารสนเทศของตนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติได้ดี เมื่อพิจารณาจากคำร้อยละของ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติได้หรือสูงกว่าระดับและปฏิบัติไม่ได้ พบว่า โดยรวมครู และบุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการสารสนเทศอยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 2 ผลการประเมินการพัฒนากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของ สถานศึกษา โดยผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศของตนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติได้ เมื่อพิจารณาจากคำร้อยละของ จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติได้หรือสูงกว่าระดับและปฏิบัติไม่ได้ พบว่า ครูและ บุคลากรทางการศึกษาสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการสารสนเทศอยู่ในระดับดีเยี่ยม

จากผลการประเมินทั้งสองรูปแบบพบว่า ผู้รับการอบรมสามารถการใช้ Google Drive ในการบริหารจัดการเก็บสารสนเทศ และใช้ Google Sheet ในการสร้างตารางเพื่อจัดการสารสนเทศ ในระดับสามารถปฏิบัติได้มาก ส่วนหัวข้อที่ผู้เข้ารับการอบรมปฏิบัติได้น้อยกว่า คือ การใช้ Looker Studio ในการสร้างและนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้รับการอบรมมีความคุ้นเคย หรือเคยใช้งานเครื่องมือ Google Drive และ Google Sheet ทั้งสองชุดอยู่บ่อยครั้ง จึงทำให้ สามารถปฏิบัติและใช้งานได้ดีกว่าการใช้ Looker Studio ที่จะยังไม่ค่อยถูกนำมาใช้ในการบริหาร จัดการสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างแพร่หลายเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรวิทย์ อุตสม (2563) พบว่า Google Drive สามารถใช้งานได้ง่ายและเหมาะสมกับอาชีพครูและ

สถานศึกษา นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้บริหารจัดการงานต่างๆ ในสถานศึกษาได้ทุกฝ่ายงาน สามารถนำมาใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย ใช้งานได้ทุกที่บนสมาร์ทโฟน แท็บเล็ตหรือคอมพิวเตอร์ และผลการศึกษาของจิรวรรณ จินาฟู (2564) เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศในสถานศึกษา โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การสร้างข้อมูลโดยใช้ Google data studio และการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ Google data studio มีขั้นตอนการทำซับซ้อน และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำความรู้ ทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการปฏิบัติงาน และให้ฝึกใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ นำไปใช้งานด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับทราบและเข้าถึงสารสนเทศต่างๆ ของสถานศึกษาได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1.1 ควรมีการติดตามการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการสารสนเทศของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานของสถานศึกษา

1.2 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการสำหรับสถานศึกษาให้เป็นฐานข้อมูล เพื่อพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้เป็นปัจจุบันและสะดวกต่อการเรียกใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบสารสนเทศอื่น ๆ ที่สามารถนำมาใช้บริหารจัดการสารสนเทศของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิณณวัตร ปะโคทัง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. ศิริธรรมออฟเซต.
- จิรวรรณ จินาฟู. (2565). *การพัฒนาบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการจัดการสารสนเทศ ในสถานศึกษา โรงเรียนกาวีละวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- ชมพู แสนเสน. (2559). *การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้ ผ่าน Google Apps for Education โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณัฐินี มหานิติพงษ์. (2564, มกราคม-เมษายน). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในอำเภอบุณฑริกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 5(1), 43-58.
- ดวงกมล กิ่งจำปา. (2555). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2558). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 3*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ธงชัย คำปวง. (2561). *การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บัณฑิตพงศ์ ท้าวทุมมา, ยงยุทธ ยะบุญธง และธารณ ทองงอก (2560, กันยายน-ธันวาคม). *การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนช่องฟ้าซินเชิงวาณิชบำรุง จังหวัดเชียงใหม่*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 10(3), 2189-2204.
- พิมล โชติธนอธิวัฒน์. (2560). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัด เทศบาลเมืองพนัสนิคม*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พงษ์ขจร บุขพงษ์. (2557). การพัฒนาศักยภาพครูในการผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภาวิดา ธาราราศีสุทธิ. (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ยุทธนา วงศ์ใหญ่. (2552). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในโครงการหนึ่ง อำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเชียงใหม่
เขต 3. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- มนูญ ไชยทองศรี. (2544). ความต้องการพัฒนาดตนเองของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2549). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา.
กรุงเทพฯ
- วรวิทย์ อุตสม. (2563). การพัฒนาครูโดยใช้กูเกิล แอปส์ โรงเรียนบ้านหนองบัว อำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.
- วินัย ดอนโคตรจันทร์. (2542). การศึกษาความต้องการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนปฏิรูป
การศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- สมโภชน์ นพคุณ. (2558). การสร้างองค์กรแห่งความสุขด้วยหลักพุทธธรรม. มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- หวน พิณรุพันธ์. (2549). นักบริหารมืออาชีพ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดุลย์ นันทปัญญา. (2558). การเรียกใช้ Google Apps For Education. สืบค้น
พฤศจิกายน 28, 2565, จาก <http://www.it24hrs.com>.
- อังคณา นารัตน์. (2560). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มเครือข่าย
พัฒนาคุณภาพสันทราย 1 จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น.

- อุษารักษ์ วิสากร. (2551). การพัฒนาบุคลากรครูภาษาอังกฤษโรงเรียนมุกดาหารในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2547). วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. เอช เอ็น กรุ๊ป.
- Cain, K. G. (2001). **Computer usage by building-level administrators in West Virginia public schools**. Retrieved January 30, 2016, from http://etd.wvu.edu/templates/show_ETD.cfm?recnum=1856.
- Cambell, D. (1995). A descriptive study monitoring the change of individual teacher involve in using an innovation: A study middle school teacher's use of telecommunications. **Dissertation Abstracts International**. 55(11), 3418-A.
- Wylt Allen I. (1990). **Computer professional dictionary**. McGraw-Hill.

